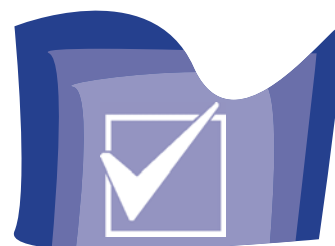

LSNV

LESTVICA STALIŠČ DO NASILNEGA VEDENJA

dr. Kristijan Musek Lešnik

LSNV

LESTVICA STALIŠČ DO NASILNEGA VEDENJA

dr. Kristijan Musek Lešnik

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

159.9.072

MUSEK Lešnik, Kristijan

LSNV : lestvica stališč do nasilnega vedenja / Kristijan Musek
Lešnik. - Ljubljana : IPSOS, 2008

ISBN 978-961-6671-47-7

236817408

KAZALO

KRATEK OPIS LESTVICE	4
OSNOVNI PODATKI O LESTVICI	4
Odgovorni list LSNV coc celotna lestvica - numerične ocene	5
Odgovorni list LSNV cop celotna lestvica - opisne ocene	6
Odgovorni list LSNV snoc podlestvica <i>sprejemljivost nasilja</i> - numerične ocene	7
Odgovorni list LSNV snop podlestvica <i>sprejemljivost nasilja</i> - opisne ocene	8
Odgovorni list LSNV nrpoc podlestvica <i>nenasilno reševanje problemov</i> - numerične ocene	9
Odgovorni list LSNV nrpop podlestvica <i>nenasilno reševanje problemov</i> - opisne ocene	11
IZHODIŠČA LSNV	11
NAVODILA ZA UPORABO IN VREDNOTENJE LSNV	11
Stališča do nasilnega in nenasilnega vedenja in reševanja problemov (odgovorni list LSNV coc in LSNV cop)	12
Sprejemanje nasilnega vedenja in reševanja problemov (odgovorni list LSNV snoc in LSNV snop)	14
Nenasilno reševanje problemov (odgovorni list LSNV nrpoc in LSNV nrpop)	14
ŠABLONE ZA VREDNOTENJE LSNV	16
VIRI IN LITERATURA	17

KRATEK OPIS LESTVICE

Lestvica LSNV beleži stališča učencev in mladostnikov do nekaterih nasilnih vedenj, načinov reševanja problemov in ravnanj.

Stališča do nasilja, nasilnega in nenasilnega reševanja problemov imajo več pomembnih posledic. Med drugim se lahko povezujejo z dejanskimi vedenjskimi vzorci učencev in mladostnikov v konfliktnih in frustrirajočih okoliščinah. Strpnost do nasilja se lahko povezuje tudi z večjo nagnjenostjo k nasilnemu odzivanju in reševanju problemov.

Namenjena je učiteljem, šolskim svetovalnim delavcem, svetovalnim delavcem in drugim strokovnjakom kot orodje za vpogled v stališča učencev in mladostnikov do nasilnega vedenja in nasilnega reševanja težav. Lestvica ima dve podlestvici: *sprejemanje nasilja* in *nenasilno reševanje problemov*. Podlestvici se lahko uporabljata ločeno, ali skupaj v okviru cele lestvice.

Podlestvica *sprejemanje nasilja* je namenjena ugotavljanju odnosa učencev oziroma mladostnikov do nasilnega reševanja problemov. Ugotavlja stopnjo sprejemanja, upravičevanja in strpnosti do nasilnega odzivanja na dogodke.

Podlestvica *nenasilno reševanje problemov* je namenjena ugotavljanju odnosa učencev oziroma mladostnikov do strategij, ki omogočajo miroljubno, nenasilno razreševanje konfliktnih situacij.

Lestvica LSNV je uporabna kot pripomoček za prepoznavanje učencev in mladostnikov, ki so bolj dovzetni za nasilno reševanje problemov in nasilno ravnanje; ali kot pripomoček za ugotavljanje splošnih stališč do nasilnega vedenja in nenasilnega reševanja problemov v posameznem razredu, skupini, ali na šoli. Uporablja se v okviru vsakdanje pedagoške dejavnosti, ali svetovalnega oziroma preventivnega procesa za ugotavljanje individualnih ali skupinskih stališč do nasilnega in nenasilnega vedenja ter reševanja problemov pri otrocih, učencih in mladostnikih od 10. leta starosti naprej (izjemoma tudi pri mlajših). Starejši otroci in mladostniki lestvico izpolnjujejo sami, bodisi po navodilih odrasle osebe, bodisi sami preberejo navodila, če presodite, da jih bodo razumeli in ne potrebujejo posebnih navodil. V okviru usmerjenega individualnega razgovora lahko lestvico izpolnjuje učitelj ali svetovalni delavec, ki učenca oziroma mladostnika usmerja od vprašanja do vprašanja.

Lestvica LSNV je namenjena oceni stališč učencev in mladostnikov in ni psihodiagnostični inštrument. Če odgovori posameznega učenca ali mladostnika na lestvici LSNV opozorijo na težave na področju odnosa do nasilja, je smiselno razmisliti o poglobljeni analizi in obravnavi teh težav, njihovih vzrokov in posledic.

OSNOVNI PODATKI O LESTVICI

Kategorija: - lestvico lahko uporablja učitelj ali svetovalni delavec

Starostni razpon: 10 do 18 let

Število postavk: celotna lestvica 22, podlestvica *sprejemljivost nasilja* 11, podlestvica *nenasilno reševanje problemov* 11

Čas izpolnjevanja: celotna lestvica do 10 minut, vsaka podlestvica do 5 minut

Čas vrednotenja: 5 minut

Izpolnjevanje lestvice: samoocenjevanje, ali usmerjeni razgovor (ocenjevalec skozi razgovor vodi učenca oziroma mladostnika od vprašanja do vprašanja in beleži njegove odgovore v odgovorni list)

Ime in priimek:	Razred:	Datum:
-----------------	---------	--------

Navodilo za izpolnjevanje odgovornega lista

V tem vprašalniku so zapisane različne trditve. Preberi vsako in razmisli, ali se strinjaš z njo, ali ne. S kakšno trditvijo se morda zelo strinjaš, s kakšno drugo trditvijo se morda strinjaš le včasih, s kakšno trditvijo pa se morda sploh ne strinjaš.

Dobro preberi vse trditve in pri vsaki obkroži tisto oceno, ki najbolje opisuje, koliko se strinjaš z njo.

Ocene pomenijo:

4 - *Tako je*

3 - *Ponavadi je tako*

2 - *Ponavadi ni tako*

1 - *Sploh ni tako*

1	Če te nekdo udari, je prav, da ga udariš nazaj.	4	3	2	1
2	Če se hoče nekdo tepsti s tabo, se moraš izogniti pretepu.	4	3	2	1
3	Če se nočeš tepsti, drugi mislijo, da si reva.	4	3	2	1
4	Če se hoče sošolec tepsti s tabo, moraš opozoriti učitelja.	4	3	2	1
5	Boljše, da jaz prvi udarim drugega, kot da bi drug udaril mene.	4	3	2	1
6	Spore se da vedno rešiti na miren način.	4	3	2	1
7	Če se umakneš pretepu, si reva.	4	3	2	1
8	Ni se treba pretepati - jezo in prepir se da rešiti drugače.	4	3	2	1
9	Če te nekdo zafrkava, ga je najbolje udariti, da te neha zafrkavati.	4	3	2	1
10	Če se zelo razjeziš na nekoga, je najboljšo, da greš stran.	4	3	2	1
11	Če me kdo nalašč ne uboga, si zasluži, da ga udarim.	4	3	2	1
12	Če se dva sošolca spreta, ju je treba spraviti narazen.	4	3	2	1
13	Če odrinem ali porinem nekoga, ki mi teži, se počutim bolje.	4	3	2	1
14	Če se moji sošolci stepejo, skušam prekiniti pretep.	4	3	2	1
15	Če ne udariš tistih, ki te izzivajo, te bodo drugič še bolj izzivali.	4	3	2	1
16	Če se z nekom sprem, se rajši pogovorim, kot da bi se stepel.	4	3	2	1
17	Če te nekdo ves čas draži, je prav, da ga udariš.	4	3	2	1
18	Starši bi bili jezni, če bi se stepel v šoli, tudi če ne bi začel pretepa.	4	3	2	1
19	Če me kdo res razjezi, si zasluži, da ga udarim.	4	3	2	1
20	Tudi če me kdo zelo razjezi, se znam pomiriti in se ne stepem.	4	3	2	1

Ime in priimek:	Razred:	Datum:
-----------------	---------	--------

Navodilo za izpolnjevanje odgovornega lista

V tem vprašalniku so zapisane različne trditve. Preberi vsako in razmisli, ali se strinjaš z njo, ali ne. S kakšno trditvijo se morda zelo strinjaš, s kakšno drugo trditvijo se morda strinjaš le včasih, s kakšno trditvijo pa se morda sploh ne strinjaš.

Dobro preberi trditve in pri vsaki obkroži tisto oceno, ki najbolje opisuje, koliko se strinjaš z njo.

1	Če te nekdo udari, je prav, da ga udariš nazaj.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
2	Če se hoče nekdo tepsti s tabo, se moraš izogniti pretepu.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
3	Če se nočeš tepsti, drugi mislijo, da si reva.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
4	Če se hoče sošolec tepsti s tabo, moraš opozoriti učitelja.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
5	Boljše, da jaz prvi udarim drugega, kot da bi drug udaril mene.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
6	Spore se da vedno rešiti na miren način.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
7	Če se umakneš pretepu, si reva.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
8	Ni se treba pretepati - jezo in prepir se da rešiti drugače.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
9	Če te nekdo zafrkava, ga je najbolje udariti, da te neha zafrkavati.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
10	Če se zelo razjeziš na nekoga, je najboljša, da greš stran.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
11	Če me kdo nalašč ne uboga, si zasluži, da ga udarim.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
12	Če se dva sošolca spreta, ju je treba spraviti narazen.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
13	Če odrinem ali porinem nekoga, ki mi teži, se počutim bolje.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
14	Če se moji sošolci stepejo, skušam prekiniti pretep.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
15	Če ne udariš tistih, ki te izzivajo, te bodo drugič še bolj izzivali.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
16	Če se z nekom sprem, se rajši pogovorim, kot da bi se stepel.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
17	Če te nekdo ves čas draži, je prav, da ga udariš.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
18	Starši bi bili jezni, če bi se stepel v šoli, tudi če ne bi začel pretepa.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
19	Če me kdo res razjezi, si zasluži, da ga udarim.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako
20	Tudi če me kdo zelo razjezi, se znam pomiriti in se ne stepem.	Tako je	Ponavadi je tako	Ponavadi ni tako	Sploh ni tako

Ime in priimek:	Razred:	Datum:
-----------------	---------	--------

Navodilo za izpolnjevanje odgovornega lista

V tem vprašalniku so zapisane različne trditve. Preberi vsako in razmisli, ali se strinjaš z njo, ali ne. S kakšno trditvijo se morda zelo strinjaš, s kakšno drugo trditvijo se morda strinjaš le včasih, s kakšno trditvijo pa se morda sploh ne strinjaš.

Dobro preberi vse trditve in pri vsaki obkroži tisto oceno, ki najbolje opisuje, koliko se strinjaš z njo.

Ocene pomenijo:

4 - *Tako je*

3 - *Ponavadi je tako*

2 - *Ponavadi ni tako*

1 - *Sploh ni tako*

1	Če te nekdo udari, je prav, da ga udariš nazaj.	4	3	2	1
2	Če se nočeš tepsti, drugi mislijo, da si reva.	4	3	2	1
3	Boljše, da jaz prvi udarim drugega, kot da bi drug udaril mene.	4	3	2	1
4	Če se umakneš pretepu, si reva.	4	3	2	1
5	Če te nekdo zafrkava, ga je najbolje udariti, da te neha zafrkavati.	4	3	2	1
6	Če me kdo nalašč ne uboga, si zasluži, da ga udarim.	4	3	2	1
7	Če odrinem ali porinem nekoga, ki mi teži, se počutim bolje.	4	3	2	1
8	Če ne udariš tistih, ki te izzivajo, te bodo drugič še bolj izzivali.	4	3	2	1
9	Če te nekdo ves čas draži, je prav, da ga udariš.	4	3	2	1
10	Če me kdo res razjezi, si zasluži, da ga udarim.	4	3	2	1

Ime in priimek:	Razred:	Datum:
-----------------	---------	--------

Navodilo za izpolnjevanje odgovornega lista

V tem vprašalniku so zapisane različne trditve. Preberi vsako in razmisli, ali se strinjaš z njo, ali ne. S kakšno trditvijo se morda zelo strinjaš, s kakšno drugo trditvijo se morda strinjaš le včasih, s kakšno trditvijo pa se morda sploh ne strinjaš.

Dobro preberi vse trditve in pri vsaki obkroži tisto oceno, ki najbolje opisuje, koliko se strinjaš z njo.

1	Če te nekdo udari, je prav, da ga udariš nazaj.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
2	Če se nočeš tepsti, drugi mislijo, da si reva.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
3	Boljše, da jaz prvi udarim drugega, kot da bi drug udaril mene.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
4	Če se umakneš pretepu, si reva.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
5	Če te nekdo zafrkava, ga je najbolje udariti, da te neha zafrkavati.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
6	Če me kdo nalašč ne uboga, si zasluži, da ga udarim.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
7	Če odrinem ali porinem nekoga, ki mi teži, se počutim bolje.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
8	Če ne udariš tistih, ki te izzivajo, te bodo drugič še bolj izzivali.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
9	Če te nekdo ves čas draži, je prav, da ga udariš.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
10	Če me kdo res razjezi, si zasluži, da ga udarim.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>

Ime in priimek:	Razred:	Datum:
-----------------	---------	--------

Navodilo za izpolnjevanje odgovornega lista

V tem vprašalniku so zapisane različne trditve. Preberi vsako in razmisli, ali se strinjaš z njo, ali ne. S kakšno trditvijo se morda zelo strinjaš, s kakšno drugo trditvijo se morda strinjaš le včasih, s kakšno trditvijo pa se morda sploh ne strinjaš.

Dobro preberi vse trditve in pri vsaki obkroži tisto oceno, ki najbolje opisuje, koliko se strinjaš z njo.

Ocene pomenijo:

4 - *Tako je*

3 - *Ponavadi je tako*

2 - *Ponavadi ni tako*

1 - *Sploh ni tako*

1	Če se hoče nekdo tepsti s tabo, se moraš izogniti pretepu.	4	3	2	1
2	Če se hoče sošolec tepsti s tabo, moraš opozoriti učitelja.	4	3	2	1
3	Spore se da vedno rešiti na miren način.	4	3	2	1
4	Ni se treba pretepati - jezo in prepir se da rešiti drugače.	4	3	2	1
5	Če se zelo razjeziš na nekoga, je najboljšo, da greš stran.	4	3	2	1
6	Če se dva sošolca spreta, ju je treba spraviti narazen.	4	3	2	1
7	Če se moji sošolci stepejo, skušam prekiniti pretep.	4	3	2	1
8	Če se z nekom sprem, se rajši pogovorim, kot da bi se stepel.	4	3	2	1
9	Starši bi bili jezni, če bi se stepel v šoli, tudi če ne bi začel pretepa.	4	3	2	1
10	Tudi če me kdo zelo razjezi, se znam pomiriti in se ne stepem.	4	3	2	1

Ime in priimek:	Razred:	Datum:
-----------------	---------	--------

Navodilo za izpolnjevanje odgovornega lista

V tem vprašalniku so zapisane različne trditve. Preberi vsako in razmisli, ali se strinjaš z njo, ali ne. S kakšno trditvijo se morda zelo strinjaš, s kakšno drugo trditvijo se morda strinjaš le včasih, s kakšno trditvijo pa se morda sploh ne strinjaš.

Dobro preberi vse trditve in pri vsaki obkroži tisto oceno, ki najbolje opisuje, koliko se strinjaš z njo.

1	Če se hoče nekdo tepsti s tabo, se moraš izogniti pretepu.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
2	Če se hoče sošolec tepsti s tabo, moraš opozoriti učitelja.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
3	Spore se da vedno rešiti na miren način.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
4	Ni se treba pretepati - jezo in prepir se da rešiti drugače.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
5	Če se zelo razjeziš na nekoga, je najboljšje, da greš stran.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
6	Če se dva sošolca spreta, ju je treba spraviti narazen.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
7	Če se moji sošolci stepejo, skušam prekiniti pretep.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
8	Če se z nekom sprem, se rajši pogovorim, kot da bi se stepel.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
9	Starši bi bili jezni, če bi se stepel v šoli, tudi če ne bi začel pretepa.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>
10	Tudi če me kdo zelo razjezi, se znam pomiriti in se ne stepem.	<i>Tako je</i>	<i>Ponavadi je tako</i>	<i>Ponavadi ni tako</i>	<i>Sploh ni tako</i>

IZHODIŠČA LSNV

Lestvica LSNV je namenjena učiteljem, šolskim svetovalnim delavcem, svetovalnim delavcem in drugim strokovnjakom kot orodje za vpogled v stališča učencev in mladostnikov do nasilnega vedenja in nasilnega reševanja težav.

Stališča do nasilja, nasilnega in nenasilnega reševanja problemov se lahko povezujejo z dejanskimi vedenjskimi vzorci učencev in mladostnikov v konfliktnih in frustrirajočih okoliščinah. S tega vidika so stališča do nasilnega in nenasilnega vedenja in reševanja problemov eden od pomembnih kazalnikov nagnjenosti učencev in mladostnikov k določenim vzorcem vedenja. Zato lahko predstavljajo primerno osnovo za načrtovanje učinkovitih vzgojnih strategij za spreminjanje neprimernih vedenjskih vzorcev.

NAVODILA ZA UPORABO IN VREDNOTENJE LSNV

Kategorija: - lestvico lahko uporablja učitelj ali svetovalni delavec

Starostni razpon: 10 do 18 let

Število postavk: celotna lestvica 22, podlestvica *sprejemljivost nasilja* 11, podlestvica *nenasilno reševanje problemov* 11

Čas izpolnjevanja: celotna lestvica do 10 minut, vsaka podlestvica do 5 minut

Čas vrednotenja: 5 minut

Izpolnjevanje lestvice: samoocenjevanje, ali usmerjeni razgovor (ocenjevalec skozi razgovor vodi učenca oziroma mladostnika od vprašanja do vprašanja in beleži njegove odgovore v odgovorni list)

Lestvica LSNV beleži stališča učencev in mladostnikov do nekaterih nasilnih vedenj, načinov reševanja problemov in ravnanj. Lestvica ima dve podlestvici: *sprejemanje nasilja* in *nenasilno reševanje problemov*. Podlestvici se lahko uporabljata ločeno, ali skupaj v okviru cele lestvice.

Podlestvica *sprejemanje nasilja* je namenjena ugotavljanju odnosa učencev oziroma mladostnikov do nasilnega reševanja problemov. Ugotavlja stopnjo sprejemanja, upravičevanja in strpnosti do nasilnega odzivanja na dogodke.

Podlestvica *nenasilno reševanje problemov* je namenjena ugotavljanju odnosa učencev oziroma mladostnikov do strategij, ki omogočajo miroljubno, nenasilno razreševanje konfliktnih situacij.

Lestvica je uporabna kot pripomoček za prepoznavanje učencev in mladostnikov, ki so bolj dovzetni za nasilno reševanje problemov in nasilno ravnanje. Primerna je tudi za ugotavljanje splošnih stališč do nasilnega vedenja in nenasilnega reševanja problemov v posameznem razredu, skupini, ali na šoli. Uporablja se v okviru vsakdanje pedagoške dejavnosti, ali svetovalnega oziroma preventivnega procesa za ugotavljanje individualnih ali skupinskih stališč do nasilnega in nenasilnega vedenja pri otrocih, učencih in mladostnikih od 10. leta starosti naprej (izjemoma tudi pri mlajših). Starejši otroci in mladostniki lestvico izpolnjujejo sami, bodisi po navodilih odrasle osebe, bodisi sami preberejo navodila, če presodite, da jih razumejo in ne rabijo posebnih navodil. V okviru usmerjenega individualnega razgovora lahko lestvico izpolnjuje učitelj ali svetovalni delavec, ki učenca oziroma mladostnika usmerja od vprašanja do vprašanja.

Lestvica LSNV je namenjena oceni stališč učencev in mladostnikov in ni psihodiagnostični inštrument. Če odgovori posameznega učenca ali mladostnika na lestvici LSNV opozorijo na težave na področju odnosa do nasilja, je smiselno razmisliti o poglobljeni analizi in obravnavi teh težav, njihovih vzrokov in posledic.

Stališča do nasilnega in nenasilnega vedenja in reševanja problemov (odgovorni list LSNV coc in LSNV cop)

Celotna lestvica daje tri podatke:

1. skupno oceno na podlestvici *sprejemanje nasilja*
2. skupno oceno na podlestvici *nenasilno reševanje problemov*
3. razliko skupnih ocen na obeh podlestvicah

Skupna ocena na podlestvici *sprejemanje nasilja*

Skupno oceno stališč dna podlestvici *sprejemanje nasilja* predstavlja vsota ocen na vseh lihih postavkah lestvice (postavke 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17 in 19). Na odgovornem listu LSNV cop se odgovori vrednotijo po ključu:

Tako je - 4 točke

Ponavadi je tako - 3 točke

Ponavadi ni tako - 2 točki

Sploh ni tako - 1 točka

Pri interpretaciji odgovorov posameznega učenca bodite posebej pozorni na skrajne odgovore, ki opozarjajo na visoko sprejemanje nasilja (glej Opozorilo 1).

Opozorilo 1

Večje število odgovorov 4 lahko opozarja na morebitne težave s sprejemanjem in upravičevanjem nasilnega vedenja in nasilnega reševanja problemov; če se odgovor 4 pojavi pri več kot treh postavkah, je smiselno razmisliti o poglobljeni analizi morebitnih otrokovih oziroma mladostnikovih težav z odnosom do nasilja.

Pomen skupnih ocen:

Rezultat od 36 do 40: *izrazito visoko sprejemanje nasilnega vedenja kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*

Rezultat od 31 do 35: *visoko sprejemanje nasilnega vedenja kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*

Rezultat od 25 do 30: *pretežno sprejemanje nasilnega vedenja kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*

Rezultat od 20 do 24: *pretežno odklanjanje nasilnega vedenja kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*

Rezultat od 15 do 19: *visoko odklanjanje nasilnega vedenja kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*

Rezultat od 10 do 14: *izrazito odklanjanje nasilnega vedenja kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*

Skupna ocena na podlestvici *nenasilno reševanje problemov*

Skupno oceno stališč dna podlestvici *nenasilno reševanje problemov* predstavlja vsota ocen na vseh lihih postavkah lestvice (postavke 2, 4, 5, 8, 10, 12, 13, 16, 18 in 20). Na odgovornem listu LSNV cop se odgovori vrednotijo po ključu:

Tako je - 4 točke

Ponavadi je tako - 3 točke

Ponavadi ni tako - 2 točki

Sploh ni tako - 1 točka

Pri interpretaciji odgovorov posameznega učenca bodite posebej pozorni na skrajne odgovore, ki opozarjajo na visoko odklanjanje nenasilnega reševanja problemov (glej Opozorilo 2).

Opozorilo 2: Večje število odgovorov 1 lahko opozarja na morebitne težave z odklanjanjem iskanja nenasilnih rešitev problemov; če se odgovor 1 pojavi pri več kot treh postavkah, je smiselno razmisliti o poglobljeni analizi morebitnih otrokovih oziroma mladostnikovih težav z odnosom do nasilja.

Pomen skupnih ocen:

- Rezultat od 36 do 40: *izrazito visoko sprejemanje iskanja nenasilnih rešitev kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*
- Rezultat od 31 do 35: *visoko sprejemanje iskanja nenasilnih rešitev kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*
- Rezultat od 25 do 30: *pretežno sprejemanje iskanja nenasilnih rešitev kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*
- Rezultat od 20 do 24: *pretežno odklanjanje iskanja nenasilnih rešitev kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*
- Rezultat od 15 do 19: *visoko odklanjanje iskanja nenasilnih rešitev kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*
- Rezultat od 10 do 14: *izrazito odklanjanje iskanja nenasilnih rešitev kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*

Razlika skupnih ocen na obeh podlestvicah / preferirani odzivi v konfliktnih okoliščinah

Razliko skupnih ocen (Δ) dobimo, če od skupne ocene na podlestvici *sprejemanje nasilja* odštejemo skupno oceno na podlestvici *nenasilno reševanje problemov*.

$$\Delta = (\text{skupna ocena sprejemljivost nasilja}) - (\text{skupna ocena nenasilno reševanje problemov})$$

Opozorilo 3: Večja razlika skupnih ocen opozarja na morebitne težave s sprejemanjem in upravičevanjem nasilnega vedenja in zavračanjem nenasilnega reševanja problemov.

Pomen razlike skupnih ocen:

- Rezultat od 20 do 30: *izrazito visoko sprejemanje nasilnega vedenja kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine in istočasno odklanjanje iskanja nenasilnih rešitev*
- Rezultat od 13 do 19: *visoko sprejemanje nasilnega vedenja kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine in odklanjanje iskanja nenasilnih rešitev*
- Rezultat od 6 do 12: *preferiranje nasilnega vedenja kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine pred iskanjem nenasilnih rešitev*
- Rezultat od -5 do 5: *uravnoteženo sprejemanje nasilnega vedenja in iskanja nenasilnih rešitev kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*
- Rezultat od -12 do -6: *preferiranje iskanja nenasilnih rešitev kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine pred nasilnim vedenjem*
- Rezultat od -19 do -13: *visoko zavračanje nasilnega vedenja kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine in visoko sprejemanje iskanja nenasilnih rešitev*
- Rezultat od -30 do -20: *izrazito visoko zavračanje nasilnega vedenja kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine in visoko sprejemanje iskanja nenasilnih rešitev*

Sprejemanje nasilnega vedenja in reševanja problemov (odgovorni list LSNV snoc in LSNV snop)

Skupno oceno stališč dna podlestvici *sprejemanje nasilja* predstavlja vsota ocen na vseh postavkah lestvice. Na odgovornem listu LSNV cop se odgovori vrednotijo po ključu:

Tako je - 4 točke

Ponavadi je tako - 3 točke

Ponavadi ni tako - 2 točki

Sploh ni tako - 1 točka

Pri interpretaciji odgovorov posameznega učenca bodite posebej pozorni na skrajne odgovore, ki opozarjajo na visoko sprejemanje nasilja (glej Opozorilo 4).

Opozorilo 4: Večje število odgovorov 4 lahko opozarja na morebitne težave s sprejemanjem in upravičevanjem nasilnega vedenja in nasilnega reševanja problemov; če se odgovor 4 pojavi pri več kot treh postavkah, je smiselno razmisliti o poglobljeni analizi morebitnih otrokovih oziroma mladostnikovih težav z odnosom do nasilja.

Pomen skupnih ocen:

Rezultat od 36 do 40: *izrazito visoko sprejemanje nasilnega vedenja kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*

Rezultat od 31 do 35: *visoko sprejemanje nasilnega vedenja kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*

Rezultat od 25 do 30: *pretežno sprejemanje nasilnega vedenja kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*

Rezultat od 20 do 24: *pretežno odklanjanje nasilnega vedenja kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*

Rezultat od 15 do 19: *visoko odklanjanje nasilnega vedenja kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*

Rezultat od 10 do 14: *izrazito odklanjanje nasilnega vedenja kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*

Nenasilno reševanje problemov (odgovorni list LSNV nrpoc in LSNV nrpop)

Skupno oceno stališč dna podlestvici *nenasilno reševanje problemov* predstavlja vsota ocen na vseh postavkah lestvice. Na odgovornem listu LSNV cop se odgovori vrednotijo po ključu:

Tako je - 4 točke

Ponavadi je tako - 3 točke

Ponavadi ni tako - 2 točki

Sploh ni tako - 1 točka

Pri interpretaciji odgovorov posameznega učenca bodite posebej pozorni na skrajne odgovore, ki opozarjajo na visoko odklanjanje nenasilnega reševanja problemov (glej Opozorilo 5).

Opozorilo 5: Večje število odgovorov 1 lahko opozarja na morebitne težave z odklanjanjem iskanja nenasilnih rešitev problemov; če se odgovor 1 pojavi pri več kot treh postavkah, je smiselno razmisliti o poglobljeni analizi morebitnih otrokovih oziroma mladostnikovih težav z odnosom do nasilja.

Pomen skupnih ocen:

- Rezultat od 36 do 40: *izrazito visoko sprejemanje iskanja nenasilnih rešitev kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*
- Rezultat od 31 do 35: *visoko sprejemanje iskanja nenasilnih rešitev kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*
- Rezultat od 25 do 30: *pretežno sprejemanje iskanja nenasilnih rešitev kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*
- Rezultat od 20 do 24: *pretežno odklanjanje iskanja nenasilnih rešitev kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*
- Rezultat od 15 do 19: *visoko odklanjanje iskanja nenasilnih rešitev kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*
- Rezultat od 10 do 14: *izrazito odklanjanje iskanja nenasilnih rešitev kot ustreznega odziva na konfliktne in frustrirajoče okoliščine*

ŠABLONE ZA VREDNOTENJE LSNV

Šablone posebej označujejo vprašanja, ki se vrednotijo nasprotno. Namenjene so kot pripomoček pri vrednotenju izpolnjenih odgovornih listov.

Šablone natisnite ali kopirajte na prosojno folijo.

Odgovorni list LSNV coc

1	SPREJEMANJE NASILJA
2	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
3	SPREJEMANJE NASILJA
4	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
5	SPREJEMANJE NASILJA
6	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
7	SPREJEMANJE NASILJA
8	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
9	SPREJEMANJE NASILJA
10	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
11	SPREJEMANJE NASILJA
12	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
13	SPREJEMANJE NASILJA
14	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
15	SPREJEMANJE NASILJA
16	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
17	SPREJEMANJE NASILJA
18	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
19	SPREJEMANJE NASILJA
20	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV

Odgovorni list LSNV coc

1	SPREJEMANJE NASILJA
2	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
3	SPREJEMANJE NASILJA
4	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
5	SPREJEMANJE NASILJA
6	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
7	SPREJEMANJE NASILJA
8	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
9	SPREJEMANJE NASILJA
10	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
11	SPREJEMANJE NASILJA
12	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
13	SPREJEMANJE NASILJA
14	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
15	SPREJEMANJE NASILJA
16	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
17	SPREJEMANJE NASILJA
18	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV
19	SPREJEMANJE NASILJA
20	NENASILNO REŠEVANJE PROBLEMOV

VIRI, LITERATURA

- Anderson, C. A., Benjamin, A. J. Jr., Wood, P. K. in Bonacci, A. M. (2006). Development and Testing of the Velicer Attitudes Toward Violence Scale: Evidence for a Four-Factor Model. *Aggressive Behavior*, 32, 122–136.
- Björkqvist, K., Lagerspetz, K. M. J. in Österman, K (1992). Direct & Indirect Aggression Scales (DIAS). <http://www.vasa.abo.fi/svf/up/dias.htm>
- Brand, P. A. in Anastasio, P. A. (2005). Heart Follows Head: Influencing Violence-related Attitudes in the Classroom. *Social Psychology of Education*, 8 (4), 395-405.
- Brockenbrough, K. K., Cornell, D. G. in Loper, A. B. (1992). Aggressive Attitudes among Victims of Violence at School. *Education and Treatment of Children*, 25 (3), 273-87.
- Buss, A.H. in Perry, M. (1992). The Aggression Questionnaire. *Journal of Personality and Social Psychology*, 63, 452-459.
- Coie, J. D. in Dodge, K. A. (1998). Aggression and antisocial behavior. V W. Damon in N. Eisenberg (Ur.), *Handbook of child psychology* (5th ed., Vol. 3) (str. 779-862). New York: John Wiley.
- Dahlberg, L. L. in Simon, T. R. (2006). Predicting and preventing youth violence: Developmental pathways and risk. V Lutzker, John R (Ur.). *Preventing violence: Research and evidence-based intervention strategies*. (str. 97-124). Washington, DC: American Psychological Association.
- Dahlberg, L. L., Toal S. B., Swahn, M. in Behrens, C. B. (2005). *Measuring Violence-Related Attitudes, Behaviors, and Influences Among Youths: A Compendium of Assessment Tools* (2nd ed.). Atlanta, GA: Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Injury Prevention and Control.
- Eron, L. D. (2001). Seeing is believing: How viewing violence alters attitudes and aggressive behavior. V Bohart, Arthur C. in Stipek, Deborah J. (Ur.). *Constructive & destructive behavior: Implications for family, school, & society*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Farmer, T.W. (2000). The social dynamics of aggressive and disruptive behaviour in school: implications for behaviour consultation. *Journal of Educational and Psychological Consultation*, 11, 299-321.
- Funk, J. B., Bechtoldt Baldacci, H., Pasold, T. in Baumgardner, J. (2004). Violence exposure in real-life, video games, television, movies, and the internet: is there desensitization? *Journal of Adolescence*, 27, 23–39.
- Funk, J. B., Elliott, R., Bechtoldt, H., Pasold, T. in Tsavoussis, A. (2003). The attitudes towards violence scale: Child version. *Journal of Interpersonal Violence*, 18, 186–196.
- Funk, J. B., Elliott, R., Urman, M. L., Flores, G. T. in Mock, R. M. (1999). The attitudes towards violence scale: A measure for adolescents. *Journal of Interpersonal Violence*, 14, 1123–1136.
- Gellman, R. A. in Delucia-Waack, J. L. (2006). Predicting school violence: A comparison of violent and nonviolent male students on attitudes toward violence, exposure level to violence, and PTSD symptomatology. *Psychology in the schools*, 43 (5), 591-598.
- Huesmann, L. R. in Guerra, N. G. (1997). Normative beliefs about aggression and aggressive behavior. *Journal of Personality and Social Psychology*, 72, 408–419.
- Krcmar, M. in Valkenburg, P. M. (1999). A Scale to Assess Children's Moral Interpretations of Justified and Unjustified Violence and Its Relationship to Television Viewing. *Communication Research*, 26 (5), 608-634.
- Martin, H. in Carroll, D. (2005). An Evaluation of the Use of the Behaviour Questionnaire. *Educational Psychology in Practice*, 21 (3), 175–196.
- McConville, D. W. in Cornell, D. G. (2003). Aggressive Attitudes Predict Aggressive Behavior in Middle School Students. *Journal of Emotional and Behavioral Disorders*, 11 (3), 179-87.
- Merrell, K. W. (2002). *School Social Behavior Scales, 2nd Edition (SSBS-2)*. Iowa City, IA: Assessment-Intervention Resources.
- Stephens, T. M. in Arnold, K. D. (1992). *Social Behavior Assessment Inventory: Professional Manual*. Odessa, FL: Psychological Assessment Resources, Inc.

- Tapper, K. in Boulton, M. J. (2005). Victim and Peer Group Responses to Different Forms of Aggression Among Primary School Children. *Aggressive Behavior*, 31, 238–253.
- Thomas, D. E. in Bierman, K. I. (2006). The impact of classroom aggression on the development of aggressive behavior problems in children. *Development and Psychopathology*, 18, 471–487.
- Velicer, W. F., Huckel, L. H. in Hansen, C. E. (1989). A measurement model for measuring attitudes towards violence. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 15, 349–364.
- Walker, J. S. (2005). The Maudsley Violence Questionnaire: initial validation and reliability. *Personality and Individual Differences*, 38, 187–201.
- Warden, D., Cheyne, B., Christie, D., Fitzpatrick, H., in Reid, K. (2003). Assessing children's perceptions of prosocial and antisocial peer behaviour. *Educational Psychology*, 23 (5), 547–567.
- Warden, D., Christie, D. in Kerr, C. (1996). Children's Prosocial and Antisocial Behaviour, as Perceived by Children, Parents and Teachers. *An International Journal of Experimental Educational Psychology*, 16 (4), 365–378.
- Wilson, S. J. in Lipsey, M. W. (2005). The Effectiveness of School-Based Violence Prevention Programs for Reducing Disruptive and Aggressive Behavior. Poročilo za National Institute of Justice School Violence Prevention Research Planning Meeting. U.S. Department of Justice.
- Wilson, S. J. in Lipsey, M. W. (2007). School-Based Interventions for Aggressive and Disruptive Behavior: Update of a Meta-Analysis. *American Journal of Preventive Medicine*, 33 (2S), 130–143.

